

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI (NR 202)

z dnia 16 czerwca 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 202)

16 czerwca 2023 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Leszka Galemby (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych:

– sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk nr 3305) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 3371) w zakresie:

1) części budżetowej 32 – Rolnictwo:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) dotacje podmiotowe i celowe;

2) części budżetowej 33 – Rozwój wsi:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) dotacje podmiotowe i celowe;

3) części budżetowej 35 – Rynki rolne:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 7, 8, 12, 30, 50 i 62;

5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) dotacje podmiotowe;

6) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;

7) dotacji przedmiotowych i podmiotowych;

8) programów wieloletnich w układzie zadaniowym;

9) agencji wykonawczych:

- a) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- b) Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa,

c) Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych;

10) państwowych osób prawnych:

- a) Polskiego Klubu Wyścigów Konnych,**
- b) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,**
- c) Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- d) Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- e) Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- f) Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- g) Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- h) Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- i) Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- j) Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- k) Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- l) Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- m) Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- n) Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- o) Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- p) Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- q) Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- r) Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Ryszard Bartosik** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Tomasz Kuśmierk** p.o. zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Waldemar Humięcki** dyrektor generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Jan Białkowski** zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Marek Adamiak** dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Anczewski** doradca w Krajowej Radzie Izb Rolniczych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Paulina Gontarz, Dariusz Myrcha, Anna Rajewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Witam państwa posłów, przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z sekretarzem stanu Ryszardem Bartosikiem na czele. Witam pana Waldemara Humięckiego – dyrektora generalnego KOWR, pana Jana Białkowskiego – zastępcę dyrektora generalnego KOWR wraz ze współpracownikami, pana Tomasza Kuśnierka – zastępcę prezesa ARiMR wraz ze współpracownikami Pana Marka Adamiaka – dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli. Witam serdecznie przedstawicieli Ministerstwa Finansów oraz wszystkich przybyłych gości

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony i obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk nr 3305) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 3371) w zakresie 1) części budżetowej 32 – Rolnictwo, a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, c) dotacje podmiotowe i celowe; 2) części budżetowej 33 – Rozwój Wsi, a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, c) dotacje podmiotowe i celowe; 3) części budżetowej 35 – Rynki rolne, a) dochody

i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych; 4) części budżetowej 83 – rezerwy celowe w zakresie pozycji 7, 8, 12, 30, 50 i 62; 5) części budżetowej 85 – Budżety województw ogółem w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo, a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, c) dotacje podmiotowe 6) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety województw; 7) dotacji przedmiotowych i podmiotowych; 8) programów wieloletnich w układzie zadaniowym; 9) Agencji wykonawczych, a) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, b) Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa, c) Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, 10) państwowych osób prawnych, a) Polskiego Klubu Wyścigów Konnych, b) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, c) Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, d) Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, e) Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, f) Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, g) Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, h) Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, i) Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, j) Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, k) Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, l) Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, m) Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, n) Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, o) Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, p) Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, q) Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, r) Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Czy są uwagi do porządku obrad? Uwag nie słyszę.

Uważam porządek dzienny za przyjęty. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Proszę pana Ryszarda Bartosika – sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, szczegółowe dane dotyczące wykonania budżetu na rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne oraz rybołówstwo w 2022 r. przedstawiliśmy Wysokiej Komisji w przekazanych materiałach. Skupię się jedynie na najważniejszych zagadnieniach. Bardzo proszę o zaopatrzenie się w te materiały. One zostały wcześniej przesłane do sekretariatu Komisji.

Szanowni państwo, rozpoczynamy od dochodów. Ogółem dochody Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2022 r. zostały zrealizowane w kwocie 323 519 tys. zł, to jest 456% planu w poszczególnych częściach budżetowych. Dochody zostały wykonane w następujących wielkościach. W części 32 – Rolnictwo, w kwocie 64 258 tys. w części 33 – Rozwój wsi, w kwocie 258 692 tys. oraz w części 35 – Rynki rolne, 569 tys. Główne źródła dochodów w części 32 – Rolnictwo, stanowiły opłaty za czynności kontrolne wykonywane przez graniczne inspektoraty weterynarii opłaty pobierane przez Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą związane z agrochemiczną obsługą rolnictwa wynikająca z ustawy o nawozach i nawożeniu, wpłaty z tytułu badania odmian i prowadzenia rejestru odmian pobierane przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, wpływy z tytułu usług wykonywanych przez Laboratorium Oceny Mleka, Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, Laboratorium Referencyjne w Parzejewie, wpływy z usług świadczonych dla podmiotów w zakresie badań laboratoryjnych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w kierunku obecności organizmów szkodliwych dla roślin i obecności modyfikacji genetycznych, wpływy z opłat za rejestrację środków ochrony roślin. W części 33 – Rozwój wsi, główne źródła dochodów stanowiły wpływy z tytułu nadwyżki środków finansowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz zwroty dotacji wraz z odsetkami przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W części 35 – Rynki rolne, główne źródła dochodów to opłaty pobierane przez Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych za egzaminy kwalifikacyjne na rzeczoznawcę oraz badania laboratoryjne i oceny jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Wydatki. W 2022 r. ze środków budżetu krajowego w częściach budżetowych 32, 33 i 35 wydatkowanych zostało 8 799 564 tys. zł. Wykonanie wydatków wynosiło 98% planu

po zmianach. W części 32 – Rolnictwo, zrealizowano wydatki w kwocie 1 729 616 tys., w części 33 – Rozwój wsi, wydatki stanowiły 7 015 042 tys. W części 35 – Rynki rolne, wydatki zostały zrealizowane nie w kwocie 54 906 tys. Powyższe wydatki zostały uzupełnione środkami z budżetu wojewodów w kwocie 3 590 564 tys. i środkami budżetu unijnego wydatkowanymi w 2022 r. w łącznej kwocie 23 732 200 tys. finansowanie płatności bezpośrednich oraz programów i mechanizmów unijnych. Wydatki z budżetu środków europejskich oraz wydatki z budżetu krajowego realizowane w częściach budżetowych będących do dyspozycji ministra rozwoju i rozwoju wsi oraz wojewodów w zakresie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz wojewodów w zakresie rolnictwa, rynków rolnych, rozwoju wsi i rybołówstwa w łącznej kwocie 36 364 604 tys. umożliwiły realizację zadań planowanych na rok 2022.

Do najtrudniejszych zadań realizowanych z budżetu krajowego należą dopłaty do paliwa rolniczego w wysokości prawie 1 300 000 tys. zł, dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w kwocie 760 000 tys. zł. W zeszłym roku zwiększony został limit zwrotu podatku akcyzowego od zużytego oleju napędowego wykorzystywanego do prac w gospodarstwie ze 100 litrów do 110 litrów na 1 hektar upraw rolnych. Podniesiono również limit zużycia oleju napędowego w przeliczeniu na dużą jednostkę przeliczeniową bydła z 30 litrów na 40 litrów w przypadku prowadzenia przez producenta rolnego chowu lub hodowli bydła. W 2022 r. zwrot podatku zawartego w cenie oleju napędowego zrealizowano do 11 800 000 tys. zł... przepraszam, zrealizowano do 11 800 000 hektarów rolnych i dla 4,3 mln dużych jednostek przeliczeniowych bydła na wnioski złożone przez 1 112 835 producentów rolnych. W zakresie ubezpieczeń rolnych 65% dopłata z budżetu państwa do składek została wypłacona do polis ubezpieczenia zawartych przez 219 677 producentów rolnych, którzy ubezpieczyli 4,1 mln hektarów upraw rolnych i 22,6 mln sztuk zwierząt.

Z budżetu środków europejskich w 2022 r. agencja płatnicza, czyli Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach systemów wsparcia bezpośredniego wypłaciła producentom rolnym 16,5 mld, w tym 11,3 mld z kampanii 2022 i 5,2 mld z kampanii 2021. Na realizację działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-20 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła z budżetu środków europejskich i współfinansowania z budżetu krajowego łącznie w 2022 r. 10 mld zł dla 851 893 beneficjentów. Ponadto z funduszu pomocy udzielono wsparcia finansowego dla producentów rolnych na dofinansowanie zakupu w okresie od dnia 1 września 2021 do dnia 15 maja 2022 nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez w kwocie 2,6 mld zł. Polska jako jedyny kraj w Unii Europejskiej zastosowała opłaty do nawozów. Wysokość pomocy nie mogła przekroczyć iloczynu deklarowanej przez producenta rolnego we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich powierzchni upraw rolnych, jednak nie więcej niż 50 hektarów i stawki pomocy w wysokości 500 zł na 1 hektar powierzchni upraw rolnych z wyłączeniem traw na gruntach ornych oraz łąk i pastwisk, 250 zł na 1 hektar powierzchni łąk i pastwisk oraz traw na gruntach ornych. Zrealizowano płatności dla 418 244 beneficjentów. Z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udzieliła pomocy finansowej producentowi świń, któremu zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi epidemią COVID-19 oraz który zgłosił Agencji do dnia 15 kwietnia 2022 r. oznakowanie świń urodzonych w jego gospodarstwie od dnia 15 listopada 2021 do dnia 31 marca 2022. Pomoc była przyznawana w wysokości 1000 zł do każdego 10 sztuk świń urodzonych w gospodarstwie, których oznakowanie zostało zgłoszone Agencji, jednak nie więcej niż 500 tys. zł dla producenta świń. Zrealizowano płatności w kwocie 443 mln zł. Mówimy tutaj o programie Locha plus.

Części 32 – Rolnictwo. W planie po zmianach na 2022 r. w części 32 – Rolnictwo, wydatki określone na kwotę 1 776 173 tys. zostały zrealizowane w kwocie 1 729 616 tys. W tej części budżetowej finansowane są jednostki budżetowe, w tym 61 szkół rolniczych, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych oraz zadania finansowane w formie dotacji podmiotowych: postęp biologiczny w produkcji roślinnej i postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej, rolnictwo ekologiczne i ochrona roślin lub w formie dotacji celo-

wych między innymi na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, programów wieloletnich na przykład ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego, zadania zlecone dla instytutów badawczych, system zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych.

Przeciętne zatrudnienie w części 32 – Rolnictwo, wynosiło 5149 osób bez COBORU i Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Łączne wydatki na wynagrodzenia wynosiły 426 594 tys. bez instytucji, o których wspominałem wcześniej. Na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w części 32 – Rolnictwo, wydatkowano 65 372 tys. głównie na pomoc techniczną PROW 2014-2020 w kwocie 43 913 tys. oraz na programy unijne realizowane przez szkoły rolnicze, w tym Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020, regionalne programy operacyjne, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Program Edukacja mechanizmu finansowego na lata 2014-21 łącznej kwocie 13 013 tys. zł. Z budżetu środków europejskich na realizację projektów przez szkoły rolnicze wydatkowano 15 317 tys. zł.

Część 33 – Rozwój wsi. W planie po zmianach na 2022 r. w tej części wydatki określono na kwotę 7 184 280 tys. zł, które zostały zrealizowane w kwocie 7 015 042 tys. Wydatki w tej części budżetowej przeznaczone były głównie na realizację zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, centrum doradztwa rolniczego i wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zrealizowała wydatki między innymi na pomoc finansową w zakresie wsparcia finansowego rodziny, której zagraża utrata płynności finansowej w związku z wystąpieniem w gospodarstwie rolnym szkód spowodowanych wystąpieniem w 2022 r. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, osunięcia ziemi lub lawiny w kwocie 591 399 tys., pomoc finansową dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach spowodowane wystąpieniem w 2021 r. również gradu, deszczu nawalnego i tych pozostałych szkód w kwocie 348 262 tys. zł, pomoc finansową na wyrównanie kwoty obniżonego dochodu zyskanego przez producenta świń ze sprzedaży świń utrzymywanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń od 4. kwartału 2020 r. w kwocie 244 769 tys., dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściową spłatę kapitału kredytów w kwocie 188 349 tys., a także na finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu, unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnię lub konie w kwocie 175 169 tys., pomoc finansową dla producenta rolnego na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych... nieoprocentowana pożyczka dla producentów świń w kwocie 155 mln.

Przeciętne zatrudnienie w tej części, czyli w części 33, wynosiło 101 osób bez Agencji, KOWR i jednostek doradztwa rolniczego. Łączne wydatki na wynagrodzenia bez tych instytucji wynosiły 13 226 tys. zł. Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej wykorzystano w 2022 r. w kwocie 3 389 198 tys. W ramach współfinansowania krajowego Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wykorzystwała środki na współfinansowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-20 w kwocie 2 776 253 tys. Pierwszy filar WPR – Realizacja systemów wsparcia bezpośredniego dopłaty do produkcji przetwórstwa i spożycia produktów rolnych i przetworzonych, wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw oraz działania w ramach wspierania WPR Unii Europejskiej w kwocie 501 016 tys. zł, pomoc techniczną PROW 2014-20 w kwocie 74 999 tys. zł. Z budżetu środków europejskich w części 33 – Rozwój wsi, wydatki w kwocie 23 306 547 tys. zł, to jest 99% planu po zmianach, z tego finansowanie WPR pierwszy filar w kwocie 16 492 140 tys. oraz finansowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 14-20 w kwocie 6 814 407 tys.

Cześć 35 – Rynki rolne. W części 35 wydatki określono na kwotę 56 431 tys. Wydatki zostały zrealizowane w kwocie 54 906 tys. Wydatki w tej części budżetowej były przeznaczone głównie na realizację zadań Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Przeciętne zatrudnienie w części 35 wynosiło 285 osób. Łączne wydatki na wynagrodzenia to 30 563 tys. zł.

Część 85 – Budżety wojewodów. Dochody budżetowe wojewodów w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, w ramach budżetów wojewodów wynosiły 368 202 tys. Główną pozycję dochodów stanowiły dochody za czynności urzędowe z zakresu nadzoru weterynaryjnego oraz oceny polowej i laboratoryjnej materiału siewnego. W ramach części 85 – Budżety wojewodów, wydatki ogółem w dziale rolnictwo i łowiectwo w 2020 r. zrealizowane zostały w kwocie 3 590 564 tys., to jest 96% planu po zmianach. Wydatki budżetowe wojewodów przeznaczone były na sfinansowanie działalności statutowej państwowych jednostek budżetowych oraz zadania z zakresu rolnictwa, to jest głównie dopłat do paliwa rolniczego, zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa oraz dotacje dla spółek wodnych.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedstawiłem najistotniejsze informacje z wykonaniu budżetu na rolnictwo w roku 2022. Podkreślam, że został on zrealizowany w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych wyników. Podkreślam, że przeprowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli bieżącym roku kontrola wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich w częściach 32, 33, 62 pozytywnie oceniła wykonanie budżetu bez zaleceń. Dziękuję za uwagę

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Czy ktoś z ARiMR, KOWR lub Ministerstwa Finansów chce zabrać głos w tej chwili? Nie widzę, nie słyszę. W takim przypadku bardzo proszę pana dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli pana Marka Adamiaka o przedstawienie opinii o sprawozdaniu.

Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Marek Adamiak:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, jak wcześniej wypowiedział się pan minister, Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 32 – Rolnictwo, w części 33 – Rozwój wsi, oraz w części 62 – Rybołówstwo. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. Najwyższa Izba Kontroli nie kontrolowała dochodów powyższych części budżetowych. Przeprowadzono natomiast analizę porównawczą danych o wykonaniu dochodów budżetowych za 22 r. z wynikami za 2021 r. W części 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi, i 62 – Rybołówstwo, zgodnie z przepisami dokonano blokowania planowanych wydatków, prawidłowo dokonywano zmiany planu wydatków a także celowo wykorzystano środki z rezerwy ogólnej i rezerwy celowej.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi prawidłowo sporządzano sprawozdania budżetowe za 22 r. i sprawozdania z zakresu operacji finansowych za czwarty kwartał 22 r. Ewidencja księgowa dysponenta części 33 – Rozwój wsi, oraz dysponenta trzeciego stopnia w ministerstwie rolnictwa w części 32 – Rolnictwo, była prawidłowa. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny i prawidłowy sporządzanie sprawozdań w kontrolowanych częściach oraz prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań dysponenta części 33 – Rozwoju wsi, oraz dysponenta trzeciego stopnia w ministerstwie w części 32 – Rolnictwo. Dochody w części 32 – Rolnictwo, wyniosły 64 300 tys. zł i był wyższe o 23 800 tys. zł od planowanego wykonania wynikającego z ustawy budżetowej na rok 2022 ustalone w kwocie 40 400 tys. zł oraz wyższe o 8800 tys. zł od wykonania dochodów w 2021 r.

Wyższe wykonanie dochodów w części 32 w stosunku do planu ustalonego w ustawie budżetowej na rok 2022 wynikało głównie z uzyskania przez graniczne inspektoraty weterynarii dochodów z tytułu opłat pobieranych za przeprowadzenie kontroli weterynaryjnej na przejściach granicznych w Korczowej... i Dorohusku. W związku z wybuchem wojny na Ukrainie uruchomiona została całodobowa obsługa tych przejść granicznych, co spowodowało, że kilkakrotnie zwiększyła się liczba transportów podlegających kontroli urzędów zarówno na przejściach kolejowych jak i drogowych. Z tego również względu była wzmocniona wymiana handlowa na granicy polsko-ukraińskiej. W związku z powyższym znaczny wzrost z tego tytułu dochodów uzyskano przez graniczne inspektoraty weterynarii.

Dochody w części 33 – Rozwój wsi, zostały zrealizowane w wysokości 258 700 tys. zł i były wyższe o 228 70 tys. od planu wynikającego z ustawy budżetowej na rok 2022 ustalonego w kwocie 30 mln oraz niższe o 371 800 tys. zł od wykonania dochodów w 2021 r. Głównym źródłem dochodów w tej części budżetowej w 2022 r. były wpłaty związane z rozliczeniem nadwyżki środków finansowych ustalone na koniec 2021 r. Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz wpłaty przekazane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze zwrotów dotacji oraz płatności wynikających z rozliczeń umów, projektów wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

Dochody w części 62 – Rybołówstwo, zostały zrealizowane w kwocie 24 800 tys. zł i były wyższe o 23 100 tys. zł od planowanych wynikających z ustawy budżetowej na rok 2022 i były wyższe o 19 200 tys. zł od zrealizowanych w 21 r. W tej części źródłem dochodów były dochody uzyskane z Głównego Inspektoratu Rybołówstwa Morskiego w Słupsku z tytułu różnych opłat, w tym za połowy rekreacyjne, wydawane dzienniki połowowe, dokumenty sprzedaży oraz wpłaty z tytułu kosztów upomnień od wydanych decyzji oraz decyzje karne nałożone na osoby prawne i inne jednostki organizacyjne.

Wydatki budżetu państwa w części 32 – Rolnictwo, zostały zrealizowane w wysokości 1 700 000 tys. zł, co stanowi 97,4% planu po zmianach. Najwyższe niewykorzystane środki w części 32 w kwocie 132 100 tys. zł dotyczyły środków przeznaczonych na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Wynikało to z mniejszego, niż oczekiwano, zainteresowania tymi ubezpieczeniami. Wydatki w części 32 – Rolnictwo, były niższe o 115 000 tys. zł, to jest o 6,2%, od realizowanych wydatków w 2021 r. Wydatki na wynagrodzenia osobowe w państwowych jednostkach budżetowych finansowane w ramach części 32 – Rolnictwo, zrealizowano w kwocie 426 600 tys. zł, to jest 99,3% kwoty planowanych wydatków po zmianach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na etat w tej części wynosiło 6,9 tys. zł i było wyższe o 485,8 zł w porównaniu do roku 2021.

Wydatki budżetowe środków europejskich w części 32 zrealizowano w kwocie 15 500 000 tys. zł, co stanowiło 49,2 kwoty zaplanowanych wydatków po zmianach ustalonych w kwocie 31 500 000 tys. zł. Niezrealizowane wydatki w części 32 – Rolnictwo, w kwocie 16 mln zł dotyczyły przede wszystkim braku realizacji przez szkoły niektórych projektów w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020. Oczywiście chodzi o szkoły nadzorowane i prowadzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wydatki budżetowe państwa w części 33 – Rozwój wsi, zostały zrealizowane w wysokości 7 mld zł, co stanowi 97,6% kwoty planowanych wydatków po zmianach. Wydatki w części 33 – Rozwój wsi, były wyższe o 1 300 000 tys. zł od zrealizowanych wydatków w 2021 r. Wzrost tych wydatków w 2022 w porównaniu do 2021 dotyczył głównie pomocy krajowej, między innymi dla producentów rolnych, w których gospodarstwach powstały szkody z tytułu złych warunków atmosferycznych udzielone przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wydatki na wynagrodzenia osobowe w państwowych jednostkach budżetowych w ramach części 33 – Rozwój wsi, dotyczyły dysponenta trzeciego stopnia w ministerstwie rolnictwa i zostały zrealizowane w kwocie 13 200 tys. zł, to jest w 100% kwoty planowanych wydatków po zmianach. Wydatki te były wyższe o 1200 tys. zł, to jest o 10% od wydatków poniesionych w 2021 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełno zatrudnionego w tej części wynosiło 10,9 tys. zł i było wyższe o 584,2 zł w porównaniu do 2021 r. Wydatki środków budżetowych części 33 – Rozwój wsi, ... środków europejskich zrealizowano w kwocie 23 300 000 tys. zł, to jest 97,8% kwoty planów wydatków po zmianach. Wydatki te przeznaczone w wysokości 16 500 000 tys. zł na pierwszy filar WPR, w tym 16 100 000 tys. na płatności bezpośrednie oraz 6 800 000 tys. na drugi filar WPR, to jest na finansowanie realizacji programu rozwoju wsi na lata 2014-2020.

Kwoty zadeklarowanych wydatków podlegających refundacji z budżetu Unii Europejskiej przez ARiMR w ramach PROW 2014-2020 poniesione do dnia 31 grudnia 2022 wyniosły 7700 000 tys. euro, a kwota prefinansowanych zaliczek Komisji Europejskiej – 260 900 000 tys. euro. Na koniec 2022 r. wydatki wyniosły 113,2% przyznanych Polsce środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zasada N plus 3 dla... od roku 2019. Zdaniem NIK poziom kontraktacji wydatków środków z PROW 2014-2020 oraz poziom spełnienia zasady N plus 3 na koniec 2022 r. nie wskazują na zagrożenia dla niewykorzystania środków w ramach tego programu.

Wydatki budżetowe w części 62 – Rybołówstwo, zostały zrealizowane w kwocie 124 700 tys. zł, co stanowi 83,4% kwoty planu wydatków po zmianach. Wydatki te były wyższe o 7000 tys. zł, to jest o 5,9% od zrealizowanych wydatków w 2021 r. Wydatki na wynagrodzenia osobowe w państwowych jednostkach budżetowych finansowanych w ramach części 62 – Rybołówstwo, zostały zrealizowane w kwocie 19 900 tys. zł, to jest 99,6% kwoty planowanych wydatków po zmianach. Wydatki te były wyższe o 756, 2 tys. zł, to jest o 4%, od wydatków poniesionych w 21 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w tej części wyniosły 9,1 tys. zł i były wyższe o 491,5 zł w porównaniu do 2021 r.

Wydatki środków europejskich w części 62 zrealizowano w kwocie 234 600 tys. zł, to jest 88,8% kwoty planowanych wydatków po zmianach. Wydatki te przeznaczono na realizację wspólnej polityki rybołówstwa, to jest na finansowanie PROW 2014-2020. Niewykorzystanie środków w części 62 – Rybołówstwo, w kwocie 20 700 tys. zł wynikało z faktu, że w 2020 r. beneficjenci programu operacyjnego PROW Ryby 2014-2020 występowali z wnioskami o aneksy do umów, które przedłużały terminy realizacji operacji. W związku z tym nie wszystkie zaplanowane wypłaty mogły być zrealizowane na koniec 2020 r. Ponadto wnioski o płatność składane przez beneficjentów programu przy rozliczaniu operacji w wielu przypadkach opiewały na niższe kwoty, niż wskazano w umowach, na podstawie których szacowane były wydatki budżetu środków europejskich. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 wskaźnik realizacji zasady N plus 3 w Programie Operacyjnym Ryby 2014-2020 wyniósł 104,5%. Zdaniem NIK poziom kontraktacji i wydatkowania środków Programu Operacyjnego Ryby 2014-2020 oraz poziom spełnienia zasady N plus 3 na koniec 2022 nie wskazują na wystąpienie ryzyka zagrożenia dla wykorzystania środków w ramach tego programu.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w 2022, a także realizację zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej. Zrealizowane w 2022 przychody umożliwiały realizację zadań związanych... w zakresach rzeczowych umów na dotacje celowe, umów na środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz z funduszu pomocy finansowania kosztów Agencji ze środków otrzymanych z Unii Europejskiej w ramach projektu grantowego Rozwój Zielonej Infrastruktury poprzez wsparcie ogródków działkowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 a także zadań związanych z funkcjonowaniem ARiMR, w tym finansowania dotacji podmiotów. Badanie próby należności Agencji nie wykazało nieprawidłowości. Agencja prowadziła czynności zmierzające do wyegzekwowania tych należności na drodze postępowania sądowego lub egzekucyjnego. Prawidłowo również gospodarowano wolnymi środkami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W wyniku kontroli procesów płatności realizowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej stwierdzono, że były one dokonywane zgodnie z procedurami wewnętrznymi Agencji oraz obowiązującymi przepisami prawa. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osobowe brutto przypadające na etat w 2022 r. wynosiło 6,6 tys. zł i było o 911 zł wyższe od takiego wynagrodzenia w 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała kwartalne sprawozdanie z czwartego kwartału 22 r. za wykonanie planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, sprawozdanie za czwarty kwartał 22 r. w zakresie operacji finansowych oraz roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego agencji wykonawczej w układzie zadaniowym. W trakcie wykonania kontroli budżetowej za 2022 r. w ARiMR ustalono, że między innymi na koniec 22 r. Agencja posiadała należności w kwocie 1 mld zł od grup producentów owoców i warzyw. W wyżej wymienionej kwocie były również należności w wysokości 94 mln zł ustalone w wyniku negatywnej weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy finansowej w ramach planu działań naprawczych. Do podjęcia działań naprawczych stronę polską zobowiązała Komisja Europejska na skutek poczynionych w latach 2012-14 ustaleń audytorów Europejskiego Trybunału Obrachunkowego oraz Komisji Europejskiej w mechanizmach pomocy finansowej wstępnie uznanych

grup producentów owoców i warzyw oraz ze względu na nieprzejrzystość... nieprzyjęcie przez Komisję Europejską przedstawionych przez stronę polską argumentów i podtrzymanie stanowiska Komisji Europejskiej w zakresie prowadzenia niewystarczających kontroli. Agencja od 2014 r.... 2015 r. prowadziła postępowanie administracyjne mające na celu zweryfikowanie prawidłowości przyznanej pomocy finansowej w szczególności w zakresie pomocy finansowej udzielonej grupom na realizację inwestycji przewidzianych w planach dochodzenia do uznania. Agencja dopiero w 2021 r. rozpoczęła proces wszczynania postępowań administracyjnych w przedmiocie ustalenia kwoty należności lub nadmiernie pobieranych środków finansowych przyznanych i wypłacanych grupom producenckim. Należy dodać, że stwierdzono przypadki powołania biegłych do oceny dokumentów podczas tych postępowań, których opinia różniła się od opinii biegłych powołanych procesie weryfikowania prawidłowości przyznanej pomocy finansowej. W chwili obecnej w wielu przypadkach toczą się postępowania przed sądem administracyjnym co do zasadności kwestionowania wysokości przyznanej należności. Należy zatem zauważyć, że w odniesieniu do należności ustalonych w trybie art. 29 ustawy o ARiMR zachodzi ryzyko ich przedawnienia. Kwestia dochodzenia należności przez ARiMR w zakresie pomocy udzielonej grupom producentów owoców i warzyw nadal pozostaje przedmiotem zainteresowania Najwyższej Izby Kontroli.

W dniu 17 października 2020 r. Agencja utworzyła spółkę prawa handlowego Agro Aplikacje w celu świadczenia na rzecz ARiMR usług w zakresie wsparcia informatycznego. Na pokrycie kapitału zakładowego Agencja wydatkowała kwotę 10 000 tys. zł, a następnie kapitał został podwyższony o 20 000 tys. zł do kwoty 30 000 tys. zł. Kwestia działalności spółki będzie przedmiotem kontroli w przyszłym roku podczas kontroli wykonania budżetu państwa. Przedmiotem zainteresowania Najwyższej Izby Kontroli będą również kwestie informatyzacji w związku między innymi z problemami dotyczącymi dobrostanu koniowatych w związku z nową ustawą o identyfikacji i rejestracji zwierząt, która weszła w życie w 2023 r.

Jeżeli chodzi o Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie w 2022 r. planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła realizację w 2022 r. zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej. Zrealizowane w 2022 r. przychody z planu finansowego KOWR i Zasobu umożliwiły realizację ustawowych zadań KOWR. Osiągnięte zostały efekty rzeczowe prowadzonej działalności wynikające z planów finansowych KOWR i Zasobu oraz środków w układzie zadaniowym.

Badanie próby należności przeterminowanych KOWR i Zasobu oraz wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w zasobie nie wykazały nieprawidłowości. W 2022 r. prawidłowo gospodarowano wolnymi środkami w ramach planów finansowych KOWR i Zasobu. W wyniku szczegółowej kontroli próby kosztów bieżących, w tym weryfikowanych ze środków Unii Europejskiej wydatków majątkowych KOWR i Zasobu nie stwierdzono nieprawidłowości. Sprawozdanie budżetowe roczne za czwarty kwartał 2020 oraz sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za czwarty kwartał 2022 KOWR i Zasobu zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Przeciętne zatrudnienie w KOWR przeliczeniu na pełen etat wyniosło 204 osoby i wzrosło o 32 etaty w stosunku do 2021 r. Przeciętne wynagrodzenie wyniosło 8,2 tys. zł i wzrosło o 100 zł w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w 2021 r. W 2022 r. KOWR poniósł wydatki w kwocie 231 000 tys. na realizację zadań ustawowych, to jest na realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, działania w zakresie promocji produkcji rolnej i rolno-spożywczej, wspierania rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą, wspierania działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, wspierania działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności, restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne. Ze środków Zasobu KOWR wydatkował z kolei 2 700 000 tys. zł, w tym 1 300 000 tys. zł na gospodarowanie mieniem zasobu oraz 649 000 tys. zł na zasilanie Funduszu Rekompensacyjnego.

W ramach środków na gospodarowanie mieniem w 2022 r. KOWR wydatkował ze środków Zasobu kwotę 850 000 tys. na nabycie 257 000 tys. akcji zwykłych imiennych Krajowego Ośrodka... Krajowej Grupy Spożywczej. Do dnia zakończenia kontroli KOWR nie uzyskał informacji o wpisie do rejestru przedsiębiorców. Wraz z wpisem do rejestru udziałów Krajowego Ośrodka w Krajowej Grupie Spożywczej te udziały wzrosną z 0,26% do 16,75%. Ponadto w 2022 r. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nabył część upadłych przedsiębiorstw z sektora rolno-spożywczego na łączną kwotę 68 000 tys. zł. Nabyty majątek wyżej wymienionej części przedsiębiorstw został wydzierżawiony przez powołaną przez KOWR spółkę rolno-spożywczą Spółka Inwestycyjna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w której 100% udziałów posiada KOWR. Powyższe kwestie w zakresie gospodarowania przejętymi przez KOWR przedsiębiorstwami, wykonywania praw z akcji w Krajowej Grupie Spożywczej będą przedmiotem zainteresowania NIK w kolejnych kontrolach wykonania budżetu państwa, tym bardziej że wydzierżawienie nabytego majątku nastąpiło dopiero w roku 2023.

W odniesieniu do działań związanych z przejęciem przez KOWR długów w zamian za przeniesienie własności nieruchomości rolnych na rzecz Skarbu Państwa na podstawie ustawy o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne w 2022 r. KOWR dokonał spłaty przejętych zobowiązań w kwocie 17 000 tys. zł i nabył 194 hektary nieruchomości z zasobu własności rynku spółek Skarbu Państwa.

Analiza wykonania budżetu wojewodów w części 85 w zakresie działu 010 – Rolnictwo i Łowiectwo. W dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, w budżetach wojewodów uzyskano dochody w wysokości 368 200 tys. zł. Zaległości w omawianym dziale na koniec 2022 r. wynosiły 17 000 tys. zł. W toku kontroli wykonania budżetu państwa za rok 2022 dochody w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo nie były szczegółowo kontrolowane w urzędach wojewódzkich, a badaniem objęte zostały jedynie prowadzone przez wybranych wojewodów działania windykacyjne na rzecz odzyskania zaległych dochodów. W wyniku tych badań NIK nie stwierdziła nieprawidłowości.

Zrealizowane wydatki budżetowe państwa w tym dziale wyniosły prawie 3 600 000 tys. zł, czyli 6% wszystkich wydatków zrealizowanych przez wojewodów. W 2022 nie zaplanowano i nie zrealizowano wydatków w ramach budżetu środków europejskich.

Zobowiązania wymagalne na koniec w 2022 r. w części 85 w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, wystąpiły jedynie w województwie warmińsko-mazurskim i wyniosły 73,5 tys. zł, a dotyczyły niewypłaconych nagród i wynagrodzenia dla pracowników powiatowych inspektoratów weterynarii. Poza tym w trakcie badania wydatków w dziale nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w 2022 r. również kontrolę dotyczącą zwalczania i przeciwdziałania w latach 2019-2021 rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń w populacji dzika oraz przenikania i rozprzestrzeniania się tej choroby w stadach świń. W wyniku tej kontroli stwierdzono długotrwałość procesu pozyskiwania przez powiatowych lekarzy weterynarii środków na cele z rezerw celowych, co skutkowało zaciąganiem zobowiązań w sytuacji braku zabezpieczenia środków w planowanym finansowaniu powiatowych inspektoratów weterynarii. Taki stan stwierdzono w 90% zbadanych inspektoratów. Wojewodowie nie skontrolowali organów inspekcji z punktu widzenia prawidłowości wydatkowania środków poniesionych na zwalczanie skutków afrykańskiego pomoru świń. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Bardzo dziękuję panu dyrektorowi za obszerne przedstawienie sprawozdania. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chce zabrać głos na temat sprawozdań? Bardzo proszę, pani przewodnicząca Dorota Niedziela.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Izbo, ja oczywiście bardzo się cieszę, że pan minister mówi, że dostarczono nam materiały, ale kolejny raz powiem, że przeczytanie wszystkich materiałów w ciągu niecałego jednego dnia, kiedy trwa posiedze-

nie Sejmu, to jest trochę kpina z posłów i w zasadzie nie powinniśmy w ogóle oceniać tego, bo nie mamy wystarczająco dużo czasu, żeby móc przeczytać wszystkie dokumenty. Chciałabym więc jeszcze raz zaznaczyć, że na przeczytanie wszystkich dokumentów, wszystkich inspekcji, łącznie z dokumentami Najwyższej Izby Kontroli mieliśmy jeden dzień. To jest trochę mało. Państwo macie po tej stronie mnóstwo osób i doradców, którzy to piszą, a my mamy 24 godziny w czasie trwania posiedzeniu Sejmu, żeby to cenić.

Z tego, co na szybko byliśmy w stanie nocą przeczytać, chciałam zapytać o Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Raport NIK – ponieważ on przyszedł wcześniej, będę się opierać na raporcie NIK, bo wy dopiero wczoraj przesłaliście dokumenty do nas – pokazuje na stronie 10, że wydatki majątkowe – inwestycje, zakupy inwestycyjne, zostały zrealizowane... wykonane i zwiększone o 1258%. Moje pytanie brzmi, że głównie powodem tego wzrostu były wydatki poniesione w 2021 r., ale były związane z objęciem akcji w spółce prawa handlowego na kwotę 200 000 tys. zł. To ta spółka, o którą już pytałam, Rolno-spożywcza Spółka Inwestycyjna, której akcje zostały zakupione. Moje pytanie... to znaczy, moje zdziwienie budzi to, że jeśli ta spółka miała być kupiona, to rozumiem, że wcześniej została przeanalizowana, że wydatek był wcześniej przeanalizowany. To jest 200 000 tys. Dlaczego on nie znalazł się w normalnym budżecie i zaplanowanym budżecie kupna, tylko nagle, w ciągu roku, wydatki musiały wzrosnąć o 1258%? Wygląda na to, że ktoś nagle podjął tę decyzję, że ktoś z tym przyszedł.

Druga sprawa. Na tej samej stronie jest sprawa dotycząca siedziby KOWR, czyli tych dwóch siedzib – Karolkowej i Inflanckiej. Na Inflanckiej już się skończyła umowa, jak rozumiem. Karolkowa również się skończyła. Państwo podpisali nową umowę najmu. Chciałabym zapytać, bo w tym wszystkim cały czas mówicie państwo o planach, o budowach nowego... Chciałabym zapytać, ile do tej pory wydano pieniędzy na budowę, na jakim etapie jest ta budowa, ile to będzie jeszcze kosztowało, kiedy jest przewidziane zakończenie tej inwestycji i ile tak naprawdę wydano na wynajem tych dwóch siedzib przez okres trwania KOWR, czyli od 17 r., z których jedna była nieużywana?

Strona 14. Tutaj państwo się chwalicie. Mówicie o tym, że oczywiście wzrosły dochody z korzystania z mienia zasobu, czyli z dzierżaw, do 1 117 000 tys. Było one o prawie o 50% wyższe. Natomiast ja chciałabym zwrócić uwagę, że kolejny raz widzimy to, co zrobiliśmy i w Puławach, że ogromne pieniądze i zyski dla instytucji państwowych, a straszne straty dla rolników, dla dzierżawców, bo popatrzmy, że przez pierwsze i drugie półrocze czynsz dzierżawny jest, proszę państwa, naliczany od ceny pszenicy. Ta wysoka cena pszenicy i taki ogromny nagły spadek tej ceny spowodował, że obowiązujący czynsz jest na wysokości 153 zł za decytonę, czyli to jest 1530, a tak naprawdę cena pszenicy to jest 750 zł za tonę. Ja rozumiem, że tak jest zrobiona, tak jest skonstruowana ta zasada, ale może warto by było zastanowić się nad tym, ponieważ rolnicy będą płacić te dzierżawy od takiej właśnie sumy. Stąd jest ten wzrost za ten rok, bo pod uwagę bierze się pierwsze dwa kwartały.

Mam następne pytanie. Tu już wszystko jest ok...Następne pytanie. Na stronie 15 są umorzenia. Łączna kwota umorzeń w tych oczywiście uzasadnionych przypadkach to jest 25 000 tys., ale zastanawia mnie, bo prawie połowę tej kwoty, a nawet chyba więcej, to jest 5 podmiotów. Opis jest oczywiście taki, że jest to zgodne z prawem. Tak, ale te pięć podmiotów... czy można by wytłumaczyć, o co chodziło w tych 5 podmiotach, bo test 12 500 tys. Na stronie 16 nadal – przypomnijmy, odkąd już trwa problem z uzyskaniem wiarygodności, czyli gwarancji, które państwo udzielili i z którymi teraz sobie nie dajecie rady, z odzyskaniem tych pieniędzy – jest gwarancja dotycząca Bielmleku – spółdzielni mleczarskiej. Ta wiarygodność urosła z 30 000 tys. do 32 000 tys., więc jak państwo macie zamiar ją jak najszybciej wyegzekwować i z Eskimosa? Z Eskimosa przypomnę zostały jeszcze 53 000 tys. To nadal jest razem prawie 80-90 mln, których nie jesteście państwo w stanie uzyskać... odzyskać wskutek ewidentnie niezbyt mądrze udzielonych gwarancji.

Następnie wykonanie... O, tu na 17. stronie mamy dokładnie ten opis tych 200 mln, które zostały wydane na Rolno-spożywczą Spółkę Inwestycyjną. Jak mówię, myślę, że analiza zakupu udziałów, takich dużych udziałów w spółce musiała trwać jakiś czas. Stąd pytanie, dlaczego nie było to uwzględnione w normalnym budżecie?

Chciałabym jeszcze zapytać. Na stronie 27. mamy nadzór właścicielski nad spółkami. Chciałabym tylko zapytać, czy rzeczywiście według danych za czwarty kwartał pokazano tu zysk netto 224 000 tys. ze spółek hodowli zwierząt i roślin? Czy to jest dobra... czy to jest poprawna kwota?

Co jeszcze? Na koniec chyba taka największa perełka, która mnie wyjątkowo zaskoczyła, ponieważ dopiero co, chyba na tamtym posiedzeniu albo na tym posiedzeniu, mieliśmy sprawozdanie Krajowej Grupy Spożywczej... Holdingu i była mowa o tym, jaki ma wpływ na ceny, na regulację, jak będzie działała i nagle okazuje się, że Krajowa Grupa Spożywcza, której podstawą jest Krajowa Grupa Cukrowa, przypomnę... Tak nawiasem mówiąc, jeżeli ma wpływ na ceny, to dlaczego cukier jest na pierwszym miejscu wzrostu cen – 63% wzrostu cen cukru? Krajowa Grupa Spożywcza, nagle okazało się, dostała od KOWR 850 mln. Chciałabym zapytać, dlaczego? Co było powodem tego, że KOWR kupuje akcje Krajowej Grupy Spożywczej w takim ogromnym wyniku? Czy państwo nie biorą pod uwagę, że ta krajowa grupa poradzi sobie czy że nie będziecie mieć nadzoru nad nią? Nie rozumiem, dlaczego z pieniędzy Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w tak trudnej sytuacji rolnictwa, jaka w tej chwili jest, dramatyczna na niektórych rynkach rolnych, te pieniądze nie są przeznaczone na pomoc danym grupom rolników produkujących, tylko na kupowanie akcji Krajowej Grupy Spożywczej. 850 mln – potężna ilość pieniędzy. Co ciekawe, zgodę na to podpisał tylko minister rolnictwa. W zasadzie Krajowa Grupa Spożywcza podlega Ministrowi Aktywów Państwowych. Minister Aktywów Państwowych przezornie, żeby nie było dokumentów, nie podpisał tego pozwolenia, tłumacząc się, że dostał opinię Prokuratury, że nie jest to niezbędne. Wydaje się to być dosyć dziwne, że minister, który nadzoruje tę spółkę, przyjmuje 850 mln i nie podpisuje nawet dokumentu, że je przyjmuje. Pozostawiam to jednak do państwa oceny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Bardzo dziękuję.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Przepraszam, ale odsłucham odpowiedzi, ponieważ zaraz muszę wyjść.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł Plocke.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowni państwo, tak jak powiedziała pani przewodnicząca Dorota, rzeczywiście czasu na przeanalizowanie wszystkich propozycji... raportów z kontroli NIK dotyczących rozliczenia budżetu rolnego za 2022 r. – to materiał bardzo obszerny – rzeczywiście trudno odnieść się do wszystkich kwestii i wątków, natomiast ja chciałbym skoncentrować się jeszcze na kilku sprawach, które są ważne w punkcie widzenia interesów całego sektora. Mianowicie zacznę od szczegółowego pytania, które kieruję do pana dyrektora KOWR. Mianowicie z raportu NIK na stronie 26. wynika, że również była stosowana bezzwrotna pomoc finansowa ze strony KOWR na rzecz stowarzyszeń i fundacji wysokości prawie 0,5 mln zł. Chciałbym poprosić o informację, jakie to były stowarzyszenia i jakie fundacje. Jaka działalnością się zajmują? Czy ona jest związana z działalnością rolniczą, okolorolniczą? Bardzo bym prosił o wyjaśnienie tej kwestii.

I jeszcze parę spraw, które są jak gdyby już – można powiedzieć – cały czas dyskutowane. Kwestia dotyczy, po pierwsze, spraw płacowych, bo z tego raportu również wynika, że wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w agencjach i instytucjach nadzorowanych przez ministra rolnictwa są zróżnicowane. Mówiliśmy już o tym wielokrotnie, żeby te kwestie również regulować tak, żeby wynagrodzenia pracowników chociażby Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa czy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego czy pracowników ośrodków doradztwa rolniczego również zostały podwyższone do satysfakcjonującego poziomu. Ja rozumiem, że dzisiaj jest sytuacja taka, że bazujemy na tych danych i na tych poziomach, które są zaproponowane w budżecie państwa,

natomiast chciałbym również poznać stanowisko ministra rolnictwa, czy w budżecie na kolejny rok będą w tym względzie jakiegokolwiek zmiany?

Chciałbym również zapytać o krajowe instrumenty wsparcia, a właściwie chciałbym się odnieść tylko do jednego, mianowicie do dopłat do ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Nigdy tak nie jest, że zaplanowana kwota jest wykorzystywana w 100%. W związku z tym chciałbym zapytać, czy ministerstwo rozważa zmianę obecnego systemu, który mógłby być bardziej atrakcyjny dla rolników, żeby rolnicy bardziej byli zainteresowani ubezpieczeniami? Czy pozostaniemy przy tym systemie, który jest?

Kolejna rzecz dotyczy kredytów inwestycyjnych kłeskowych. Z zaproponowanych dopłat wynika, że jest średnie albo niskie zainteresowanie ze strony odbiorców-rolników pozyskiwaniem kredytów. Chciałbym zapytać, z czego to wynika, jakie są powody? Czy ministerstwo prowadzi jakąkolwiek analizę tej sytuacji, bo to jest również ważny dział działalności resortu i dlatego chciałbym poznać w tym względzie opinię pana ministra?

Sprawa dotycząca pomocy dla producentów mleka. W raporcie jest wymieniona kwota 12 500 tys. zł dla 345 rolników, dla spółdzielni mleczarskiej bez określenia, o jaki podmiot chodzi. Jaka to była spółdzielnia? Nie mogę się doczytać. Proszę tylko o uzupełnienie, o jaką spółdzielnię chodzi?

I to, co również jest istotne, mianowicie kwestia dotycząca realizacji Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020. Chciałbym się dowiedzieć, jaki jest poziom zaangażowania środków finansowych z tego programu i czy do końca 2023 r. środki zostaną wykorzystane w 100%? I przy tej okazji również interesuje mnie sprawa związana z funkcjonowaniem lokalnych grup rybackich. Na ile one wykorzystały przyznane środki finansowe na realizację zadań i czy jest zrealizowana umowa pomiędzy środowiskiem rybaków rekreacyjnych a ministerstwem? Było kilka spotkań, były przyjęte ustalenia. Chciałem zapytać, czy one już są zrealizowane i na jaką kwotę.

Ostatnia kwestia dotyczy – to już poza budżetem – tego, jaki jest poziom naboru wniosków o płatności bezpośrednie? Czy ministerstwo mogłoby poinformować Wysoką Komisję, ile tych wniosków już jest? Przypomnę, że 30 czerwca zbliża się dużymi krokami. Ile złożono wniosków w formie papierowej i elektronicznej? Jaki to jest procent z uwzględnieniem również wniosków o ekoschematy?

To na razie tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Stanisław Żmijan.

Poseł Stanisław Żmijan (KO):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, rok 2022 to rok bardzo dynamicznych zmian na rynkach rolnych i zmian na wsi, w szczególności związanych z wojną na Ukrainie. W związku z tym wymagana byłaby w szczególności aktywność jednostek, które powołane zostały do obsługi rolników, do obsługi terenów wiejskich. Ja nie bez kozery wczoraj na posiedzeniu Komisji pytałem o wynagrodzenia w tych jednostkach. Chcę właśnie zapytać o kilka spraw związanych z działalnością tych jednostek, w szczególności ośrodków doradztwa rolniczego, bo sprawozdanie, które pan minister przedstawia, tak naprawdę wyjątkowo skrupulatnie przedstawił przedstawiciel NIK. Rzeczywiście z braku czasu trudno wdawać się w taką merytoryczną dyskusję, bo na przestudiowanie tych dokumentów potrzebuję więcej czasu. Wracając jednak do tych kwestii, te zmiany utrzymują się również w tym roku, więc należałoby rzeczywiście pochylić się nad problemem i podjąć dynamiczne działania, a jeżeli są, to na pewno w moim przekonaniu zdecydowanie większe działania. Otóż w 2022 r. znacząco obniżony został poziom szkoleń zarówno dla pracowników doradztwa rolniczego, jak również organizowanych przez pracowników doradztwa rolniczego. Moje pytanie brzmi, z czego to wynika? Czy z braku środków finansowych w wojewódzkich ośrodkach doradztwa rolniczego czy może nieaktualnej, żeby nie powiedzieć nieudolnej, oferty Centralnego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, chociaż nie chciałbym, żeby tak było, bo ufam, bo przecież nadzór nad tym centralnym ośrodkiem ma ministerstwo rolnictwa. Jestem przekonany, że ono starannie dba o to, żeby ta oferta była i właściwa, i na czasie. Moje więc pytanie... Oczywiście podtrzymuję pytanie o wynagrodzenia tychże pra-

owników. Czy nie jest to tak, że będziemy w wielu miejscach odczuwać braki środków finansowych właśnie dlatego, że pewnie to wynika z tego, że nie otrzymujemy pieniędzy na Krajowy Plan Odbudowy z Unii Europejskiej? Czy nie są to po prostu wymuszone, a w moim przekonaniu szkodliwe, nieuzasadnione oszczędności? Bardzo proszę o odniesienie się do tych kwestii. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Bardzo dziękuję. Kolejne pytanie zada pani poseł Marta Weisło.

Poseł Marta Weisło (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, z raportu NIK na stronie 43. w zakresie oceny pracy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotyczącej informatyzacji obsługi pomocy finansowej dla rolników czytamy, że obsługa ta nie była w pełni prawidłowo i skutecznie realizowana. O co chodzi konkretnie? Otóż, szanowni państwo, cofnę się na podstawie tych informacji do roku 2016, kiedy ARiMR uznała, że sama będzie we własnym zakresie prowadziła obsługę informatyczną wniosków w zakresie pomocy rolnikom. W tym celu został stworzony departament. Oddział tego departamentu powołano w Lublinie. Przez okres 3 lat pracy departamentu wydano 663 160 tys. Niestety, szanowni państwo, przez te 3 lata departament nie poradził sobie ani z informatyzacją, ani z obsługą wniosków w sposób prawidłowy i dobry, z czego nie byli i nie są zadowoleni rolnicy. Następnie 17 października 2022 r. po uzyskaniu zgody ministra rolnictwa została powołana spółka, na którą wydano, jak usłyszeliśmy od przedstawiciela NIK, 30 000 tys. zł. Tak, dobrze słyszałam? Jest to spółka Agro Aplikacje, czyli kolejne pieniądze na obsługę wniosków rolniczych.

Szanowni państwo, mamy rok 2023, a ja mam skargi na lubelski ARiMR – zresztą ministerstwo rolnictwa również – zarówno w zakresie obsługi informatycznej, jak i w zakresie obsługi pomiarowej urządzeń pomiarowych. Otóż urządzenia pomiarowe, którymi posługuje się ARiMR, nie mają w ogóle żadnej legalizacji. Są – można powiedzieć – bezprawnie stosowane. Takie pismo dostał zarówno minister rolnictwa, jak i Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji w Lublinie. Brak tej legalizacji potwierdził, szanowni państwo, Okręgowy Urząd Miar w Warszawie, pisząc, że w związku z powyższym nie jest możliwe zalegalizowanie takich przyrządów. Ponadto żaden z podmiotów nie wystąpił z pytaniem o możliwość takiej legalizacji. Rolnicy skarżą się, szanowni państwo, że urządzenia pomiarowe, którymi posługuje się Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Lublinie, źle funkcjonują. W tej sprawie minister wystosował pismo do oddziału w Lublinie. Niestety nic się nie zadziało. Moje pytanie brzmi, po pierwsze, do pana ministra, jakie działania podejmuje w tym zakresie, aby te urządzenia pomiarowe działały zgodnie z literą prawa i aby rolnicy nie musieli odwoływać się już w tym momencie nawet do sądu. Po drugie, co się stało z kwotą 663 160 tys., które zostały wydane na system informatyczny – niestety w moim regionie – który po prostu nie funkcjonuje? Co w sytuacji, kiedy spółka, którą powołaliście – pewnie to kolejne miejsca pracy i kolejne wydatki, bo kapitał założycielski to 30 mln – nie funkcjonuje? Dotychczasowy system, który ma już, szanowni państwo, kilka miesięcy, nadal dobrze nie funkcjonuje. Czy państwo coś zrobicie, czy uporządkujecie, czy zrobicie porządek w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Lublinie? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś jeszcze z państwa posłów chce zabrać głos? Nie widzę, nie słyszę. Poproszę pana ministra i pozostałych przedstawicieli o odpowiedzi.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pierwsza część pytań była do pana dyrektora Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Przekażę głos panu dyrektorowi.

Dyrektor generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolników Waldemar Humięcki:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, były pytania ogólne, ale również bardzo szczegółowe. W związku z tym na te szczegółowe postaramy się odpowiedzieć pisemnie, gdyż podawane były kwoty ogólne, natomiast jeżeli chodzi na przykład o umorzenia dla

poszczególnych podmiotów, o pomoc dla poszczególnych podmiotów, to przygotujemy takie wykazy zgodnie z państwa oczekiwaniem.

Natomiast co do takich tematów ogólnych, które podnosiła pani przewodnicząca Niedziela, jeśli chodzi o sprawę najmu budynku, to tak, jak państwo doskonale wiecie, sprawa Inflanckiej została już zamknięta. Jeśli chodzi o nową siedzibę, to nadal pozostajemy w budynku przy Karolkowej, natomiast w ubiegłym roku nie ponosiliśmy jakiś znaczących istotnych wydatków na ten cel. Zlecieliśmy opracowanie koncepcji możliwości zagospodarowania działek przy Kasprzaka i Wolskiej. Architekt przygotował taką wizualizację jednocześnie z wynikającymi z tego tytułu ograniczeniami. Wystąpiliśmy jeszcze do miasta o wyrażenie opinii, czy byłaby możliwość zwiększyć wysokość tych budynków i uzyskania jeszcze jednego czy dwóch pięter, bo to zupełnie zmieniłoby sytuację, jeśli chodzi o parametry i efektywność wykorzystania tych nieruchomości. Jak mówię, na razie to są takie koncepcje, ale przy niewielkich kosztach.

Jeżeli chodzi o poruszony tutaj temat czynszu dzierżawnego, sprawa budzi, nie budzi kontrowersji. Zawsze, jak cena pszenicy wzrasta, to wtedy jest problem. Jak spada, to nie ma problemu. Niestety to są takie cykle wahadła, jak to bywa w ciągu lat. Ale na wniosek właśnie strony społecznej – zarówno Solidarności Rolników Indywidualnych, jak i Izby Rolniczej, przygotowaliśmy takie prezentacje, żeby podobnie jak w przypadku podatku rolnego w samorządach, porównać wpływy, naliczając z ostatnich 11 kwartałów. Oczywiście to dużego wpływu na wielkość nie ma, jeżeli się rozciągnie w czasie. W ubiegłym roku mieliśmy w pewnym momencie chwilowy wzrost cen pszenicy, a w tym roku spadek. W związku z tym jeżeli ktoś ma i sprzedaje drogo, stać go zapłacić, bo jeśli chodzi o ilość, która jest wyrażana miernikiem naturalnym, w czyli w decytonach, jak ja nieraz żartuję, rozmawiając z rolnikami, na worki, to tych worków tyle samo płaci, niezależnie od tego, po ile jest ta pszenica. Sprzeda drożej, płaci więcej, sprzeda taniej, cena jest niższa, płaci mniej. Przedstawiliśmy to. Jak mówię, to by wymagało zmiany i ustawy, i rozporządzenia, bodajże, w tym zakresie.

Kolejna sprawa. Jeśli chodzi o dochodzenie należności z tytułu Bielmleka i Eskimosa, jak państwo wiecie, były kontrole zarówno NIK, jak również i innych służb i w tej chwili te sprawy są na etapie stawiania zarzutów. Natomiast te podmioty są w postępowaniach upadłościowych i są zarządzane przez syndyków masy. W związku z czym nasze możliwości dotyczące dochodzenia są ograniczone, bo podlegają pod działania wynikające wprost z przepisów prawa upadłościowego i wiadomo, kto jest w którym miejscu, jeśli chodzi o zaspokajanie. Cały czas więc aktywnie pracujemy. Obserwujemy to, co się dzieje. Dopóki nie zostanie masa sprzedana i podzielona, to nie mamy możliwości innego dochodzenia.

Jakie jeszcze pytanie? Jeśli chodzi od zmiany w planie finansowym i przeznaczenia środków, to te tematy były już omawiane na wcześniejszych Komisjach, kiedy te środki w planie finansowym zmieniały przeznaczenie, na jakie cele. One wynikają z realizacji polityki rządu i współdziałania zarówno resortu rolnictwa, jak i Ministerstwa Aktywów Państwowych oraz nadzoru nad KGRS. Zależy nam na tym wszystkim, aby ta KGRS była faktycznie istotnym podmiotem na tym rynku i mogła realnie wpływać zarówno na skup i przetwórstwo, jak również na kształtowanie cen nawet choćby poprzez dobre praktyki, kontraktację i pewność wypłacalności dla tych podmiotów, z którymi współpracuje.

Stowarzyszenia i fundacje, które korzystały z bezzwrotnej pomocy. Te informacje również prześlemy w formie pisemnej. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Szanowni państwo, spróbuję się odnieść do pytań szczegółowych. Będę się również posiłkował przedstawicielami Agencji Restrukturyzacji i innych instytucji, które są dziś na Komisji. Liczba złożonych wniosków o płatności bezpośrednio to jest 970 tys. ogółem, 390 tys. to wnioski dotyczące Ekoschematów. Wszystkie wnioski zostały złożone przez Internet.

Była pomoc dla spółdzielni mleczarskiej w Rypinie. To jest pomoc z... to znaczy, te niekorzystne wydarzenia miały miejsce w 2021, a płatność była w 2022.

Parę słów o wynagrodzeniach. Agencja Restrukturyzacji Modernizacji Rolnictwa – 6,5 tys. zł, przeciętne wynagrodzenie w KOWR – 8,2 tys. zł, COBORU – 6,3 tys. zł. ODR

w 2023 roku otrzymały na wynagrodzenia dodatkowe środki wysokości 13 000 tys. zł oraz 29 000 tys. zł na pomoc w wypełnianiu i pomoc w doradztwie, jeżeli chodzi o wnioski o płatności bezpośrednie. To są te pytania, które mam. Tak, chyba wszystkie. Proszę o uzupełnienie przedstawicieli Agencji dotyczących właśnie... Czy macie państwo informacje dotyczące Lublina? Urządzenia w Lublinie, wiemy coś na ten temat?

Aplikacja suszowa jest oddzielną sprawą, niezwiązaną z Agencją. Możemy o tym zaraz mówić, ale na razie chodzi o legalizację urządzeń, jak rozumiem, tych, które mierzą działki, bo chyba innych urządzeń ma w agencji. Proszę bardzo.

P.o. zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Tomasz Kuśmierk:

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeżeli chodzi o urządzenia pomiarowe, którymi posługujemy się w czasie przeprowadzenia kontroli na miejscu, to takie urządzenia faktycznie nie są certyfikowane u nas, ale wynika to bezpośrednio z przepisów prawa – z rozporządzenia Komisji Europejskiej 809/2014, natomiast wszystkie te urządzenia są walidowane i konfigurowane przed wykonaniem takiego pomiaru i dopuszczone do użytkowania. Urządzenia te... walidacja polega na tym, że określany jest dla każdego urządzenia osobny pewien współczynnik, który wykorzystywany jest potem do określenia poziomu tolerancji dla takiego urządzenia, do poziomu tolerancji pomiarów. Zatem te przepisy wynikają... To wynika z przepisów prawa, tak jak powiedziałem, 809. Na tę chwilę pracujemy wspólnie z ministerstwem nad sporządzeniem wytycznych do kontroli na miejscu do nowego planu strategicznego na nowy okres programowania. Tam będą również uwzględnione te zasady walidacji. Jeżeli szanowna Komisja będzie potrzebowała, to szerszej możemy odpowiedzieć na piśmie. Natomiast rzeczywiście certyfikacji jako takiej nie ma, ale jak powiedziałem, wynika to wprost z przepisów prawa. Wszystkie te urządzenia są konfigurowane i walidowane. Dlatego dopuszczenie ich do użytkowania i do wykonywania nimi kontroli na miejscu jest przeprowadzane w zgodzie z literą prawa.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś z państwa chce udzielić odpowiedzi? Tak, zaraz pani udzielię głosu. Bardzo proszę panią poseł o doprecyzowanie pytań.

Poseł Marta Weisło (KO):

Pozwolę sobie zadać pytanie uzupełniające w zakresie legalizacji urządzeń, ponieważ Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Rozwoju... przepraszam, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwraca się do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Lublinie o zajęcie się sprawą i nie pisze nic o tym, że urządzenia są walidowane i że jest to zgodne z rozporządzeniem Unii Europejskiej, tylko nakazuje Agencji w Lublinie ustosunkowanie się do sprawy i wyjaśnienie. To więc jest pierwsza kwestia.

Druga kwestia. Szanowni państwo, panie ministrze, rolnicy twierdzą, że te urządzenia są po prostu nieprecyzyjne i pomiary są zaniżane na niekorzyść rolników. Bez względu na to, jakie nazewnictwo państwo przyjmiecie, to według rolników urządzenia absolutnie mierzą... zaniżają wartość gruntów i są nieprecyzyjne.

Korzystając jeszcze z faktu, że mam głos, chciałam zapytać przedstawiciela Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, co z tą kwotą 663 mln wydaną na informatyzację? Co się stało? Przez 3 lata wydaliście tyle pieniędzy na informatyzację w Lublinie i co dalej? Co w związku z tym? To jest gigantyczna kwota, biorąc pod uwagę chociażby fakt, że na same dopłaty w tym roku wydaliście 10 mld, a tu mamy 663 mln. Czy uważacie państwo, że tej sprawy nie należy wyjaśnić? Stworzyliście spółkę, która nadal nie funkcjonuje, tak jak rolnicy życzyliby sobie tego, właściwie nawet nie życzyli, tylko oczekiwali. Wydawane są kolejne pieniądze na kolejne podmioty i nadal nie jest dobrze.

I ostatnie pytanie. Czy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wydawała jakieś pieniądze na fundacje. Jeśli tak, to na jakie i ile? Mówię o oddziale w Lublinie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę pana ministra o udzielenie odpowiedzi.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Szanowna pani poseł, jeśli chodzi o te urzędników, podejrzewam, że problem jest tak marginalny, że naprawdę nie ma chyba wpływu na funkcjonowanie gospodarstw rolnych, na jakieś duże rozbieżności. Te urzędniki prawdopodobnie służą do tego, aby przy jakichś kontrolach porównywać wielkość działek. Być może gdzieś tam jest jakiś spór między rolnikami a Agencją czy jakaś niezgodność i ktoś jest niezadowolony. Przyjrzymy się tej sprawie. Odpiszemy pani na piśmie, ale w hierarchii ważności spraw, którymi zajmuje się Agencja, to jest naprawdę jakiś promil, który nie ma wpływu ani na funkcjonowanie Agencji, ani na wielkość wypłat środków dla rolników, ale obiecuję, że przyjrzymy się w tej sprawie w Lublinie i udzielimy pani odpowiedzi nie piśmie.

Natomiast informatyzacja to są środki przeznaczone głównie na wynagrodzenia. Te środki są konieczne, przy czym spółka, bo mówimy o oddziale lubelskim, który funkcjonował, funkcjonuje i spełnia swoją rolę... Oczywiście zawsze dążymy do tego, aby działała lepiej. Natomiast jeśli chodzi o kwestie informatyków, to jest z tym problem, bo jeśli są zatrudniani na etatach państwowych, to jest problem, żeby tych informatyków pozyskać do pracy. Spółka jest powołana m.in. z tego powodu, aby informatycy mogli być wynagradzani tak jak na wolnym rynku, abyśmy mogli tych informatyków pozyskiwać. To jest taki zawód, że fachowców o wysokich kwalifikacjach, a o takich mówimy, jest ciągle mało na rynku, w związku z czym koszty wynagrodzeń ciągle rosną. Pracownicy tego oddziału lubelskiego przejdą czy przeszli do spółki. Nie możemy również stwierdzić, że to wszystko nie działa, ponieważ Agencja, drodzy państwo posłowie, wypełnia swoje zadania, a to są tylko dopłaty bezpośrednie, bo przecież realizuje wiele innych programów, w tym wsparcie krajowe dotyczące wsparcia dla producentów trzody chlewnej. Ostatnio kilka razy wspieraliśmy i wspieramy producentów zbóż. Wsparcie nawozowe. Przecież wcześniej Agencja wypłacała nawet tym, którzy mieli chryzantemy, więc musimy uruchamiać nowe systemy, które obsłużą rolników. To wszystko nie jest takie proste, a my czasami staramy się o to, aby z miesiąca na miesiąc reagować, bo sytuacja jest dynamiczna, a to w związku z COVID, a to w związku z wojną na Ukrainie i chcemy jak najszybciej pomóc rolnikom. Proszę tylko zważyć, że wszystko musi być przerobione przez Agencję i to są poważne decyzje, bo przecież decyzje finansowe, za które ktoś ponosi odpowiedzialność, opierają się na systemach informatycznych. To wszystko więc oprócz ogromnego obciążenia Agencji jest związane z informatyką. W związku z tym te koszty ciągle rosną. Za chwilę będziemy mieć kolejne wsparcie producentów trzody chlewnej – program Locha plus. Już uruchamiamy wsparcie dla tych, którzy stracili na zakupie nawozów – kolejna edycja tego programu. Już jest bardzo dużo chętnych, choć nabór do programu został dopiero co uruchomiony. Zbożowe wsparcie do różnych rodzajów zbóż. Materiał siewny. Wszystkie te programy realizowane są przez pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Do tego mamy akcję pomocową kredytową. To wszystko spoczywa na barkach Agencji. Według mojej oceny Agencja wykonuje swoje zadania bardzo dobrze, chociaż staramy się, aby ciągle to lepiej wyglądało. To tyle w tym zakresie. Przekażemy pani poseł odpowiedź w sprawie lubelskiej.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Bardzo dziękuję. Dodatkowe pytanie chciałby zadać pan poseł Plocke.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w związku z tym, że nie jesteśmy usatysfakcjonowani odpowiedziami na nasze pytania, dlatego chciałem zgłosić wniosek o wydanie negatywnej opinii dla projektu budżetu za 2022 r. Wniosek formalny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeżeli taki wniosek padł, to nie pozostaje nam nic więcej, jak przegłosowanie. Ogłaszam 10 minut przerwy. Będziemy głosować o godz. 13.00. Dziękuję bardzo.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Szanowni państwo, wznawiam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. O zabranie głosu proszę pana ministra Ryszarda Bartosika. Debatujemy dalej, bo zrozumiałem, że pan poseł...

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Postawiłem wniosek o głosowanie natychmiast.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Nie, na razie...

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Panie przewodniczący, bardzo dziękuję.

Poseł Piotr Borys (KO):

Zgodnie z regulaminem, wniosek formalny głosuje się natychmiast. Proszę poddać go pod głosowanie.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Był wniosek formalny, a nie odpowiedzi na pytania. Pan poseł Plocke złożył wniosek formalny. Proszę go przegłosować.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Szanowni państwo, padł wniosek o odrzucenie... o negatywną ocenę.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Tak, wniosek formalny.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

I nic więcej.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Wniosek formalny o negatywną ocenę.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Wniosek formalny głosujemy natychmiast.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Nie było żadnego wniosku formalnego. Pan teraz o tym mówi.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Nie.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Przedtem była negatywna ocena...

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Ale jak brzmiał ten wniosek formalny?

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Głosujemy, państwo posłowie.

Poseł Piotr Borys (KO):

W takim razie ja składam wniosek formalny. Wniosek...

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Ale jakie jest brzmienie tego wniosku formalnego?

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Przecież pana nawet nie było, panie pośle Dolata. Po co pan dyskutuje?

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Dlatego pytam, bo chcę wiedzieć, nad czym będę głosował.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Wniosek formalny o natychmiastowe głosowanie nad negatywną oceną projektu budżetu na 2022 r.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Panie ministrze,... Poproszę sekretarza o stenogram.

Poseł Piotr Borys (KO):

Panie przewodniczący, jeżeli jest pana wniosek formalny o zakończenie dyskusji i przejście do głosowania, to jest to wniosek. On wymaga natychmiastowego głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Panie przewodniczący, przepraszam, wniosek dotyczył tylko negatywnego zaopiniowania. Nie dotyczył zakończenia dyskusji. Przepraszam bardzo.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Zabawa, kiedy nie macie większości, jest śmieszna.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

W tym momencie proszę o zabranie głosu...

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Zgłaszam wniosek o zamknięcie dyskusji i przystąpienie do głosowania.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Może ustalcie, jaki wniosek składacie, bo składacie trzy wnioski jednocześnie. Który jest...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Panie Dolata, nie było pana na sali, więc niech pan nie dyskutuje.

Poseł Piotr Borys (KO):

Panie i panowie, wniosek formalny... Ja zgłaszam wniosek formalny, który wymaga... o zakończenie dyskusji i przejście do głosowania... o natychmiastowe zakończenie dyskusji i przejście do głosowania. Wniosek formalny. Bardzo proszę o przegłosowanie.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Bardzo dziękuję panu posłowi. O głos poprosił pan minister Bartosik. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Dziękuję bardzo.

Poseł Piotr Borys (KO):

Przepraszam bardzo, ale wniosek formalny głosuje się natychmiast po zgłoszeniu, zgodnie z regulaminem.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Szanowni państwo, w związku z tym, że przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli stwierdził, że nie widzi żadnych uchybień i ocena wykonania tego budżetu była pozytywna, chciałbym się do państwa zwrócić z apelem, abyście państwo przyjęli wykonanie budżetu na rolnictwo w ubiegłym roku. Ja chcę tylko państwu przypomnieć, że w roku ubiegłym byliśmy w bardzo trudnej sytuacji. Wybuchła wojna na Ukrainie. Zdrożały środki do produkcji roślin, w tym głównie nawozy. W związku z tym...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Panie ministrze, pan jest przyzwoitym człowiekiem, więc niech pan się zachowuje przyzwoicie. To nie ma znaczenia.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

W związku z tym zdecydowaliśmy się na to, aby udzielić wsparcia rolnikom, tak zwanego wsparcia nawozowego. Na ten cel zostały...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

O, jak prawica słabnie.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

...przeznaczone odpowiednie środki w wysokości ponad 4 mld zł. Chcę przypomnieć, że takie wsparcie w Unii Europejskiej zostało udzielone tylko przez nasz kraj. W związku z tym rolnicy mogli otrzymać 500 zł do hektara tam, gdzie były grunty orne, 250 zł do użytków zielonych. W związku z naszą pomocą rolnicy uzyskali 2 700 000 tys. zł pomocy. Ale przecież to nie jedyne wsparcie, bo funkcjonował już ten program Locha plus.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Proszę nie brać udziału w tym cyrku, panie ministrze. Głosujemy i kończymy tę Komisję.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Na wniosek organizacji rolniczych.... Szanowni państwo, ja tylko próbuję państwu wytłumaczyć, jak duże wsparcie w sytuacji kryzysowej miało miejsce w roku 2023. Ponadto udzielaliśmy jeszcze wsparcia COVID-owego. Te wszystkie działania przyczyniły się do tego, że dochody rolników mogły wzrosnąć. Szanowni państwo, prócz tego rok ubiegły to był rok dyskusji nad ekoschematami, gdzie ponad 2,5 tys. rolników wzięło udział w tej dyskusji. Ponadto wydatki ze środków Unii Europejskiej...

Poseł Piotr Borys (KO):

Panie ministrze, pan już to wszystko mówił. Proszę się nie powtarzać.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

... oraz wydatki z budżetu krajowego zrealizowane w częściach budżetowych będących do dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz wojewodów, rynków rolnych, rozwoju wsi i rybołówstwa w łącznej kwocie 36 364 604 tys. zł umożliwiły realizację wszystkich zaplanowanych zadań na rok 2022. Do najistotniejszych zadań realizowanych z budżetu krajowego należało, drodzy państwo, ogromne wsparcie na dopłaty do paliwa rolniczego w wysokości 1 300 000 tys. zł. Chcę również przypomnieć o wsparciu, jeżeli chodzi o dopłaty do ubezpieczeń rolnych i zwierząt gospodarskich w kwocie 760 000 tys. zł.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Żeby członkowie Komisji Rolnictwa z PiS-u potrzebowali pół godziny, żeby przyjść na Komisję? Takie ważne jest dla was rolnictwo? To jest żałosne.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

W zeszłym roku zwiększony został limit zwrotu podatku akcyzowego od zużytego oleju napędowego...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Panie ministrze, pan jest porządnym człowiekiem, naprawdę.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Proszę państwa, to było kolejne wsparcie, ponieważ zwiększyliśmy je ze 100 litrów do 110 litrów na 1 hektar użytków rolnych.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Panie przewodniczący, co to jest?

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Podnieśliśmy również limit zużycia oleju napędowego w przeliczeniu na dużą...

Poseł Piotr Borys (KO):

Szanowni państwo, pan minister powtarza po raz drugi, trzeci to samo. Wniosek formalny o zakończenie tej dyskusji.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

...litrów.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Pan miał obowiązek poddania pod głosowanie wniosku formalnego. Nie będziecie nas tutaj zakłamywać i robić...

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Panie przewodniczący,...

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

W zakresie ubezpieczeń rolnych...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Panie ministrze, pan zna regulamin Sejmu.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

...65% dopłata z budżetu państwa do składek wypłacanych do polis ubezpieczeniowych wynosiła 219 677...

Posel Dorota Niedziela (KO):

O, proszę, schodzą się.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Panie ministrze, bardzo proszę zmierzać do końca.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Już kończę.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Tak. Kto jeszcze? Brawo. Będzie głosowanie, bo w takim poważaniu macie rolników.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Panie ministrze, proszę zmierzać do końca, bo mamy wniosek formalny.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

W związku z tym, uzupełniłem...

Posel Dorota Niedziela (KO):

...skład Komisji.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

...swoją wypowiedź, chciałbym wszystkich państwa namówić do tego, abyście państwo pozytywnie zaakceptowali wykonanie tego budżetu, bo te działania w sytuacji trudnej, dynamicznie zmieniającej się, były bardzo pożądane i zgodne z postulatami rolników. W związku z tym raz jeszcze bardzo proszę o pozytywne zaakceptowanie przedstawionej przez nas informacji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Bardzo dziękuję panu ministrowi. Myślę, że tym pan przekonał państwa posłów. Przechodzimy do głosowania nad zaopiniowaniem przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

Posel Kazimierz Plocke (KO):

Wniosek był o negatywną ocenę.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Za negatywnym... Zadam pytanie. Kto z państwa jest za negatywnym zaopiniowaniem wniosku, który złożył pan poseł Plocke. Kto jest za? Kto jest przeciw?

Posel Dorota Niedziela (KO):

Nie wszyscy się jeszcze...

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Przeciw. Kto się wstrzymał?

Posel Dorota Niedziela (KO):

Chyba jeszcze nie wszyscy się zalogowali.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Państwo mieliście tyle czasu. Czy wszyscy państwo oddali głos? Szanujemy demokrację i dlatego czekamy na wszystkich.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Ta Komisja jest dzisiaj objawem braku szacunku do nas i do rolników.

Przewodniczący poseł Leszek Galemba (PiS):

Czy wszyscy z państwa oddali głos? Bardzo serdecznie dziękuję. Zamykam głosowanie. Proszę o podanie wyników. Bardzo dziękuję. Głosowało 34 posłów. Za było 16, przeciw 18.

Wniosek nie uzyskał negatywnej opinii.

Przystępujemy do głosowania na drugim wnioskiem o pozytywne zaopiniowanie tej opinii. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem tej opinii? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Dziękuję bardzo.

Głosowało 25 posłów. Za 18, przeciw 7, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Komisja uchwaliła opinię pozytywną dla Komisji Finansów Publicznych. Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Do przedstawienia opinii proponuję panią Teresę Pamułę. Czy jest przeciw? Nie ma.

Uznaję zatem, że Komisja upoważniła panią poseł Teresę Pamułę do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Protokół z dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję.